

Alfred Smedberg

Pojken som aldrig var rädd

Det var en gång en fattig torpare, som hade åtta matfriska barn men bara en enda ko. Då kan man förstå att barnen inte var vana vid något överflöd.

Nu var det en stor välsignelse för torparfolket, att Blomsterfina var den bästa ko, som fanns i hela trakten. Hon mjölkade lika mycket som den präktigaste herrgårdsko, och det behövdes sannerligen för de många barnens skull. Stor och vacker var hon och så förständig sedan, att hon begrep allt, vad barnen pladdrade med henne om. Och pladdra kunde de, så det räckte i alla vindar och väder.

Hur snällt och träget de många barnen pysslade om sin kära ko, det kan inte med ord beskrivas.

Blomsterfina mådde som en fluga i en syltburk, fast hon inte var annat än en torparko. Om sommaren fick hon beta i den stora herrgårdshagen, och aldrig hände det att hon inte självmant kom hem, när solen gick ned, klok som hon var.

Men så en vacker dag hände det ledsamma, att Blomsterfina inte kom hem till kvällen, som hon alltid brukade göra. Torparen gick halva natten och letade efter henne men kom ensam och uttröttad tillbaka. Så fort morgonen grydde följande dag, gick både han och hans gumma tillsammans med de äldsta barnen och sökte i beteshagen. De genomströvade den från den ena änden till den andra utan att finna sin ko. Slutligen fick de vid innersta hörnet syn på Blomsterfinas spår i den lösa jorden. Men bredvid dessa spår såg de andra, som var trampade av stora, klumpiga fötter.

Torparen blev förskräckt, för han begrep strax vem som lämnat dessa spår. Det var ingen mer eller mindre än det stora trollet i Hultaskogen.

Nu var det ingen konst att räkna ut vart Blomsterfina tagit vägen. Det stora trollet hade från sina hålor i Hultaskogens gråstensberg kommit ned till hagen och lett henne med sig hem. Trollet visste nog att Blomsterfina var den bästa mjölkkon i hela trakten.

Man kan lätt förstå, att det blev sorg och bestörtning i torparens lilla stuga. Barnen grät, och far och mor kunde inte säga ett ord, så ängsliga var de. Att försöka få kon tillbaka var inte tänkbart, för ännu hade ingen människa vågat sig in i de hemska bergshålor där trollen bodde.

Det var nämligen inte bara trollen, som man hade att frukta i den djupa och ödsliga skogen. Det fanns även tre andra varelser, som var nästan lika farliga. Den ena var skogsfrun eller skogsrået, Hultaskogens grönhåriga häxa, som folket kallade henne. Den andra var bälghunden, Hultaskogens argsinte väktare, och den tredje var Nalle björn, Hultaskogens lurvige kung.

Men nu var det så, att det bland barnen på torpet fanns en liten rosenkindad pojke, som hette Nisse. Och maken till pojke stod inte att leta rätt på i sju kyrksocknar. För det var det underliga med honom, att han aldrig kunde känna sig rädd för någonting i världen, hur farligt det än var.

Detta berodde på att han var så godhjärtad och snäll mot alla levande varelser, att inte ens de farligaste djur nändes göra honom något ont. Därför hyste han heller inte den minsta fruktan för vare sig vargar, björnar, häxor eller troll i den farliga Hultaskogen.

När Nisse fick höra vart Blomsterfina tagit vägen, gjorde han sig genast i ordning att gå till trollhålorna och föra henne tillbaka. Far och mor lät honom göra som han ville, för de visste att Nisse ingenting hade att frukta, eftersom han själv var snäll emot alla.

Han tog en käpp i näven samt ett par smörgåsar i fickan och begav sig åstad. Snart kom han in i skogen. Där var inte lätt att arbeta sig fram över klyftor och stenblock, vindfällena, bäckar och kärr. Men Nisse var liten och smärt och vig. Han kilade som en fisk genom de risiga snåren och dunungarna.

Efter en stund fick han se en häxa, som satt på en klippa och snodde sitt gröna, okammae hår. Det var skogsfrun, Hultaskogens snabbfotade rå, och hennes hår var så långt, att det räckte ända ner på höfterna. - Vad vill du här i min skog? ropade hon, då Nisse kom gående. - Snälla frun, jag letar efter vår ko, som trollen rövat bort, svarade Nisse och gick vidare. - Nej, vänta lite, du! skrek häxan och hoppade ned från klippan för att hugga pojken i kragen.

Men i detsamma snärjde sig hennes långa hår fast i grenarna av en yvig gran, som växte bredvid.

Skogsfrun blev hängande i granen, så att täspetsarna knappt nådde marken och kunde inte komma ur fläcken.

Hon började sprattla och skrika det värsta hon förmådde. Vilken annan som helst skulle ha skrattat och tyckt, att det inte var mer än rätt åt henne. Men Nisse hade inte det sinnelaget. - Det är synd om er, mor lilla, sa han vänligt. Jag ska försöka hjälpa er.

Och så klättrade han upp i granen. Och hur han nu snodde och lirkade med de stripiga hårslingorna, så fick han häxan slutligen loss från trädet. - Du var mej en besynnerlig kurre, som hjälper en fiende, sa skogsfrun förvånad. Jag hade annars tänkt randa upp dej ett slag, men nu vill jag hjälpa dej i stället. - Det var snällt, mor lilla! sa Nisse. - Du kan aldrig reda dej med de många farliga djuren här i skogen, om du inte förstår deras språk, återtog skogsfrun. Här ska du få en bit av en trollört. Stoppa den i örat, så förstår du allt som djuren säger, så länge du är i skogen.

Ja, pojken han gjorde som skogsfrun sagt, tackade och gick vidare. När han gått en stund, mötte han den stora bälghunden, som kom linkande på tre ben och grinade förskräckligt illa. - Stackars lilla vov-vov! sa Nisse trohjärtat. Du har visst gjort dej illa. Kan jag hjälpa dej på något sätt?

Hunden, som just tänkt kasta sig över pojken, blev så häpen över Nisses vänlighet, att han tvärt satte sig på bakbenen, precis som en riktig hund. - Du tycks inte vara lik andra människor, du, sa han. - Det kan väl hända, menade pojken. Får jag se på din fot, far lille!

Hunden sträckte fram den ena framtassen, och då såg Nisse att en stor törntagga hade trängt djupt in i den. Han drog ut taggen och lade lite våt mossa på såret samt förband det med några långa grässtrån. - Det kändes skönt, det här, sa bälghunden glad och ställde sig på alla fyra igen. Jag skulle ha bitit öronen av dej, men det vill jag inte göra nu. Vart ämnar du gå? - Jag ska gå till trollhålorna efter vår ko, som har kommit bort, svarade Nisse. - Aj, aj! sa hunden med en ömklig grimas. Det var ett svårt ärende, för de där trollen är inte att leka med. Men eftersom du botat min fot så snällt, så ska jag följa med dej och visa vägen. Jag kanske kan hjälpa dej.

Ja, bälghunden gjorde som han sagt. Han hoppade före och pojken kilade efter, och så kom de långt, långt in i skogen.

När de sprungit ett par timmar, fick de se Nalle björn, som gick på en mosse och snokade efter tranbär. - Den där får du allt gå ur vägen för, sa hunden, för han skonar varken folk eller kreatur. - Å, jag tycker han ser rätt snäll ut, fast han är stor och lurvig, sa pojken och gick vidare.

Men i detsamma fick björnen se honom. Han reste sig och gick emot honom med ett förfärligt vrålände. - Det var en väldigt grov stämna du har, sa pojken och sträckte fram sin lilla näve till hälsning. Du kunde allt bli bas i en sångförening. - Uff! sa björnen och klev närmare. - Ja, en väldigt röst har du, fortfor pojken. Men vådligt snäll är du i alla fall, som vill hälsa på mej med bägge labbarna.

Björnen skulle just till att sluka pojken så stor han var, då i detsamma den grönhåriga skogsfrun kom löpande fram ur skogen. Hon hade följt Nisse på avstånd för att få se, hur det skulle gå honom i trollhålan. - Den där pojken får du inte röra, skrek hon, för han är inte lik andra människor. - Den saken har du inte med att göra, vrålade björnen och gapade ännu värre.

Då grep skogsfrun ett stycke av en kvistig granstubbe och slungade det rakt in i björnens vidöppna gap. Där fastnade det mellan käkarna, så att nalle varken kunde vråla eller bitas. - Fy! sa pojken. Det var stygt gjort mot gammelfar, som kom så vänligt och ville hälsa på mej med bägge labbarna. Men vänta lite, få vi se, om jag inte kan hjälpa gammelfar till rätta igen!

Han letade rätt på en lagom stor furupinne och började peta i munnen på nalle, som satt och bara stönade. Och hur han vände och petade och vred, så fick han slutligen loss trästycket. - Det var duktigt gjort, sa björnen med en belåten grymtning. Du är en pojke med ruter i, ser jag. Jag hade annars tänkt sluka dej i en munsbit, men nu går du fri för Nalle björn, så länge du lever. Vad gör du här i skogen? - Jag letar efter vår ko, som trollen har rövat bort, svarade Nisse. - Jo, du är god du, som vågar dej ut på

sådana äventyr, mumlade björnen. Kan du reda dej med trollen i Hultaskogen, så är du katigare, än du ser ut för. Jag har lust att följa med och se till, om jag kan vara till någon hjälp.

Ja, så begav de sig alla i väg. Bälghunden lunkade före, pojken travade efter, och sist i tåget luffade Nalle björn. Men Hultaskogens häxa, det grönhåriga skogsrådet, smög sig i förväg för att se hur äventyret skulle avlöpa för pojken.

Det började mörkna, när de kom fram till berget, där trollen hade sin håla. Ingången var stängd av stora stenblock, men där fanns en liten öppning, nätt och jämnt så pass vid, att en raphönshund kunde springa igenom.

- Där kan du krypa in, sa björnen till Nisse, och vill trollet göra dej något illa, så ropa bara: Nalle, kom in! Då ska det bli lustiga nappatag med trollen, vill jag lova. - Jag tror inte det behövs, sa pojken. Men tack ska du ha för lötet i alla fall.

Och så kröp han in genom den trånga öppningen. Han kom i en håla, stor som en lada. Trollgubben satt vid spisen och knaprade på en benknota. Han var anskrämlig att se på med sin kvarterslånga näsa, sina ludna armar och gröngula kattögon. Och se, i ena hörnet stod Blomsterfina och tuggade på vassa tistlar, som trollen repat åt henne ute i skogen. - Nej, sicken liten puttefnasker! ropade trollet och grep Nisse om livet med ena labben och lyfte upp honom på bordet. Var kommer du ifrån? - Snälla, beskedliga troll! sa Nisse hövligt. Jag ville bara gå efter vår ko, som har råkat komma in i hålan här. - Jo, det kan du inbilla dej, skrockade trollet. Nej pass, min gubbe lille! Jag behöver lite mjölk, ser du, och gumman min också. Men du ska bli en präktig stek till aftonvard. Så fort mor kommer in, ska hon få sätta på stekgrytan. - Å, det narras du bara, sa Nisse. Så illa vill du nog inte bära dej åt mot en liten pojke, som aldrig gjort dej något ont. - Vad pratar du för dumheter? röt trollet. Nog ska du stekas alltid. Är du inte rädd? - Inte är jag rädd för dej, inte, sa Nisse käckt. Du är inte alls så stygg som du låtsar. Det förstår jag nog. - Nej, men maken till pojke har jag då aldrig sett, brummade trollet i största förvåning. Mor, mor, kom genast hit och elda i spisen!

Trollgumman kom genast inrusande från en sidohåla och började slå eld med flinta och stål. - Det var snällt, mor lilla, att du skaffar lite varmt åt guben din, sa Nisse glatt. Men nu kan det vara på tid, att jag ger mej i väg med Blomsterfina.

Då grep trollgubben honom med ena handen om veka livet för att slänga honom i grytan.

Nu är det visserligen så, att de flesta varelser kan övervinnas med vänlighet, godhet och ädelmod, men mot trollen hjälper endast den råa styrkan. Detta begrep nu också Nisse, och därför ropade han: - Nalle, kom in, Nalle, kom in!

Då skulle man sett! Med sina väldiga ramar kastade björnen stenblocken till höger och vänster, så att gnistorna yrkde i luften. Sen rusade han in ihålan, och efter honom kom skogsrådet och bälghunden. Nalle björn grep trollgubben om nacken och slängde honom raklång på golvet. Pojken blev fri och skuttade in i ett hörn. Bälghunden högg trollkärningen i skinnröjan, så att hon satte sig pladask i vattenbaljan vid spisen. Å, ni skulle ha hört, hur lustigt det sa smack, när vattnet skvatt upp i taket! Men skogsfrun sprang fram och löste repet som Blomsterfina var bunden med.

Nisse var inte sen att klänga sig upp på Blomsterfinas nacke och gripa tag om hennes långa horn. - Tack ska ni ha för hjälpen! ropade han. Gå nu bara inte för illa åt det stackars trollparet!

Sedan manade han på Blomsterfina. - Hopp, min lilla ko! Hopp, min lilla ko!

Med pojken på nacken och svansen i vädret satte Blomsterfina i väg. Nisse svängde sin mössa och ropade hurra! Det gick i galopp över stock och sten, och när solen rann upp var båda välbehållna hemma vid torpet.

Att det blev stor gläde, behöver inte sägas. Men trollen blev så förskräckta över, att Nisse genom sin hjärtegodhet skaffat sig hjälpare bland deras egna vänner i skogen, att de aldrig mer vågade visa sina näsor i herrgårdshagen.